

Parteneri:

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
TRADITIO ET EXCELLENTIA

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
"LUCIAN BLAGA"
CLUJ-NAPOCA

400006 CLUJ-NAPOCA, ROMANIA, STR. CLINICILOR NR.2.
TEL:+40/264/597092, FAX:+40/264/597633, www.bcucluj.ro

Raport științific și tehnic sinteză

Proiect PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești,
cu ajutorul unei aplicații informatice,
în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale

MCVRO

Etapa 1 (august – decembrie 2014)

Definirea specificațiilor aplicației – V1A

Fixarea corpului inițial MCVRO

Decembrie 2014

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)

PARTNERSHIPS Program PCCA 2013 Call

Expertise domain: 9. Socio-economic and humanistic systems
- 9.5. Material/non-material patrimony, cultural tourism;
creative industries

Project Registration Code: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract no. 311/2014

Program PARTENERIATE – PCCA – Competiția 2013

Domeniu de expertiză: 9. Cercetare socio-economică și umanistă - 9.5. Patrimoniul material/nonmaterial, turismul cultural; industriile creative

Cod depunere proiect: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract nr. 311/2014

Sinteză Raport științific și tehnic

Proiect PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești,
cu ajutorul unei aplicații informatice,
în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale
MCVRO

Etapa 1 (august – decembrie 2014)

Definirea specificațiilor aplicației – V1A
Fixarea corpusului inițial MCVRO

Scopul proiectului

Proiectul își propune să valorifice patrimoniul cultural al MCVRO prin crearea unui instrument informatic care va permite atât extragerea, cât și prelucrarea conceptelor regăsite în resursele digitizate în prealabil. Acest deziderat implică un triplu scop: • crearea unei biblioteci virtuale de manuscrise și cărți vechi românești (MCVRO) la BCU • crearea instrumentelor de extragere și de prelucrare a conținutului MCVRO în vederea valorificării lor în demersul de cercetare al specialiștilor din mai multe domenii: teologie, economie, filologie, istorie, etică/filosofie, medicină etc. • crearea, pe baza MCVRO scanate, a unui sistem de identificare a conceptelor și a corelațiilor dintre acestea, cu relevanță interdisciplinară. Aceste trei elemente converg în valorificarea resurselor MCVRO ca element de dinamizare socială.

Obiectivele generale:

- digitizarea MCVRO, ca formă de conservare și ca formă de deschidere a accesului la conținutul acestora;
- extragerea și prelucrarea conținutului acestor resurse prin intermediul unui prototip de aplicație informatică în care să se utilizeze sisteme de management al documentelor bazat pe gestiunea textelor și a hypertextelor;
- fixarea conceptelor-cheie și realizarea rețelei de corelații interconceptuale;
- valorificarea maximală a conținutului acestei categorii de texte pentru a veni în întâmpinarea nevoilor societății contemporane.

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)

PARTNERSHIPS Program PCCA 2013 Call

Expertise domain: 9. Socio-economic and humanistic systems
- 9.5. Material/non-material patrimony, cultural tourism;
creative industries

Project Registration Code: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract no. 311/2014

Program PARTENERIATE – PCCA – Competiția 2013

Domeniu de expertiză: 9. Cercetare socio-economică și umanistă - 9.5. Patrimoniul material/nonmaterial, turismul cultural; industriile creative

Cod depunere proiect: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract nr. 311/2014

Obiectivele etapei 1 de implementare (august-decembrie 2014):

1. Fixarea corpului inițial MCVRO:

- ✓ **Activitatea 1.1 - Stabilirea criteriilor de selecție a resurselor MCVRO** – echipa CO-UBB și P2-BCU colaborează pentru formularea grilei de criterii pe baza căreia vor fi selectate resursele care să fie integrate în corpul MCVRO.
 - **Rezultat:** *Grila de selecție a MCVRO – A*
- ✓ **Activitatea 1.2 - Selecția resurselor** – Activitatea se realizează prin aplicarea grilei de selecție concepute în Activitatea 1.1 la fondul documentar de patrimoniu cultural al BCU din care fac parte 782 de volume din Bibliografia românească veche, acordându-se prioritate celor 261 de volume în limba română.
 - **Rezultat:** *Listă 1A MCVRO – 15 resurse*
- ✓ **Activitatea 1.3 - Scanarea MCVRO** – Se realizează pe baza unei metodologii special constituite pentru proiectul MCVRO, metodologie în concordanță cu practicile bibliotecilor la nivel național și internațional în care se desfășoară proiecte de digitizare de carte veche/manuscris.
 - **Rezultat:** *Primul set de resurse scanate – A – 15 resurse scanate*
- ✓ **Activitatea 1.4 Identificarea și selectarea conceptelor pentru realizarea setului 1 de testare** – prin parcurgerea unui prim set de resurse MCVRO, se selectează acele concepte care, fie prin parcursul lor istoric inedit, fie prin valența lor interdisciplinară, sunt de interes pentru obiectivele proiectului.
 - **Rezultat:** *Listă 1A concepte – listă extinsă concepte*

2. Definirea specificațiilor aplicației – V1A a inclus realizarea primei versiuni (V) a specificațiilor

- **Rezultat:** **Specificații V1A.**

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)

PARTNERSHIPS Program PCCA 2013 Call

Expertise domain: 9. Socio-economic and humanistic systems
- 9.5. Material/non-material patrimony, cultural tourism;
creative industries

Project Registration Code: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract no. 311/2014

Program PARTENERIATE – PCCA – Competiția 2013

Domeniu de expertiză: 9. Cercetare socio-economică și umanistă - 9.5. Patrimoniul material/nonmaterial, turismul cultural; industriile creative

Cod depunere proiect: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract nr. 311/2014

Rezumatul etapei 1 de implementare

Proiectul a fost lansat în august 2014 și este un proiect desfășurat în cadrul programului PARTENERIATE – PCCA – Competiția 2013.

Participanții la grant sunt: Universitatea Babeș-Bolyai, în calitate de coordonator (CO) și partenerii: Centrul IT pentru Știință și Tehnologie S.R.L. (CITST), în calitate de partener 1 (P1), și Biblioteca Centrală Universitară Lucian Blaga Cluj-Napoca, în calitate de partener 2 (P2).

Această primă etapă de implementare a proiectului a avut ca obiectiv demararea principalelor tipuri de activități previzionate, conform Planului de realizare a proiectului:

Etape/Categoria de activitate/ denumirea activității / participanți	Termen	Rezultate
Etapa I. Definirea specificațiilor A	15.12.2014	
WP1 - Definirea specificațiilor		
Fixarea corpului inițial MCVRO		Corpusul inițial MCVRO
<i>Stabilirea criteriilor de selecție a resurselor MCVRO</i>		Grila de selecție a MCVRO – A
CO		Grila de selecție a MCVRO – A
P2		Grila de selecție a MCVRO – A
<i>Selecția resurselor</i>		Listă 1A MCVRO
P2		Listă 1A MCVRO
CO		Listă 1A MCVRO
<i>Scanarea MCVRO</i>		Primul set de resurse scanate - A
P2		Primul set de resurse scanate - A
<i>Identificarea și selectarea conceptelor pentru realizarea setului 1 de testare</i>		Listă 1A concepte
CO		Listă 1A concepte
Definirea specificațiilor aplicației		Specificații V1A
<i>Realizarea primei versiuni (V) a specificațiilor</i>		Specificații V1A
CO		Specificații V1A
P1		Specificații V1A
P2		Specificații V1A
Managementul etapei¹		Documentele necesare raportării Raportul de etapă Planul etapei următoare

¹ Activitatea de management de proiect se va desfășura pe toată durata proiectului și este o activitate orizontală și, din acest motiv, nu a fost inclusă în planul de realizare a activităților/pachetelor de lucru. *Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)*

Descrierea științifică și tehnică, cu punerea în evidență a rezultatelor etapei și a gradului de realizare a obiectivelor

Conform planului de realizare al proiectului, pentru prima etapă de implementare au fost programate 5 activități. Acestea au fost realizate după cum urmează:

I. Fixarea corpusului inițial MCVRO

Activitatea 1.1 - Stabilirea criteriilor de selecție a resurselor MCVRO – s-a realizat în colaborare de către echipa CO-UBB și P2-BCU. În cadrul acestei activități s-au urmărit și realizat următoarele obiective:

- identificarea priorităților în integrarea de carte veche românească în proiectul MCVRO *din perspectivă biblioteconomică (P2-BCU)*: raritate, conservare, integritate a exemplarelor aflate în patrimoniul BCU;
- identificarea priorităților în integrarea de carte veche românească în proiectul MCVRO *din perspectiva conținutului (CO-UBB)*: relevanța unei lucrări pentru domeniul cărui îi aparține, impactul în domeniu, caracterul interdisciplinar, apartenența la diferite perioade de timp, accesibilitatea, dispunerea geografică, apartenența confesională;
- criteriile de selecție au fost elaborate într-o primă formă, care va suporta nuanțări pe viitor, dar care este suficientă pentru ca, pe baza ei, să se poată opera selecția unui prim pachet de resurse MCVRO din fondul de patrimoniu al BCU.

Rezultatul preconizat în Planul de realizare a proiectului a fost obținut: Grila de selecție a MCVRO – A.

Activitatea 1.2 - Selecția resurselor – s-a realizat în colaborare de către echipa CO-UBB și P2-BCU. În cadrul acestei activități s-au urmărit și s-au realizat următoarele obiective:

- s-a aplicat grila de selecție concepută în activitatea 1.1 la fondul documentar de patrimoniu cultural al BCU din care fac parte 782 volume din Bibliografia românească veche;
- s-a acordat prioritate, în această etapă, volumelor de carte veche în limba română. Această opțiune este pe deplin justificată de resursele bugetare, umane și de timp alocate etapei;
- s-au identificat, astfel, cele 261 volume de carte veche în limba română disponibile în fondul BCU, din cuprinsul cărora au fost alese primele 15 resurse care vor intra în activitatea 1.3 de scanare.

Rezultatul preconizat în Planul de realizare a proiectului a fost obținut: Listă 1A MCVRO – 15 resurse

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)

PARTNERSHIPS Program PCCA 2013 Call

Expertise domain: 9. Socio-economic and humanistic systems
- 9.5. Material/non-material patrimony, cultural tourism;
creative industries
Project Registration Code: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062
Contract no. 311/2014

Program PARTENERIATE – PCCA – Competiția 2013

Domeniu de expertiză: 9. Cercetare socio-economică și umanistă - 9.5. Patrimoniul material/nonmaterial, turismul cultural; industriile creative
Cod depunere proiect: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062
Contract nr. 311/2014

Activitatea 1.3 Scanarea MCVRO – s-a realizat exclusiv de către echipa P2-BCU. În cadrul acestei activități s-au urmărit și s-au realizat următoarele obiective:

- Formularea metodologiei de scanare pe baza căreia se vor face toate operațiunile în cadrul proiectului MCVRO. Această metodologie este special constituită pentru a corespunde obiectivelor MCVRO și este în concordanță cu practicile bibliotecilor la nivel național și internațional în care se desfășoară proiecte de digitizare de carte veche/manuscris. Formularea metodologiei a presupus:
 - reactualizarea recomandărilor generale privind digitizarea documentelor de patrimoniu;
 - fixarea formatelor de lucru;
 - fixarea denumirii unice a fișierelor;
 - stabilirea modalității de stocare a fișierelor;
 - definirea fluxului de scanare a documentelor MCVRO în P2-BCU;
 - stabilirea metodelor de lucru în procesul de digitizare a resurselor MCVRO – această parte include metodele privind 1) scanarea, eventualele dificultăți tehnice care pot fi întâlnite în acest proces; 2) prelucrarea imaginilor; 3) salvarea documentelor cu OCR în format pdf și aplicarea unui watermark;
- Subliniem aici faptul că, în cadrul acestei activități, am anticipat rezultatele previzionate pentru etapa 2, realizând și metodologia pentru procesarea resurselor MCVRO, programată să înceapă doar în etapa 2 de implementare.
- Scanarea celor X resurse MCVRO alese pentru etapa 1;

Rezultatul preconizat în Planul de realizare a proiectului a fost obținut: *Primul set de resurse scanate – A – 15 resurse scanate*

Activitatea 1.4 - Identificarea și selectarea conceptelor pentru realizarea setului 1 de testare – s-a realizat exclusiv de către echipa CO-UBB. În cadrul acestei activități s-au urmărit și s-au realizat următoarele obiective:

- s-au parcurs primele resurse MCVRO din cuprinsul cărora s-au extras cu prioritate acele concepte care, fie prin parcursul lor istoric inedit, fie prin valența lor interdisciplinară, sunt de interes pentru obiectivele proiectului;
- strategia de identificare a conceptelor din setul 1 de testare a fost aceea de a extrage toate cuvintele care reflectă atmosfera unei epoci, nivelul de dezvoltare a limbii române la momentul respectiv, faza de dezvoltare a unui anumit domeniu etc.; în acest mod **s-a realizat o listă inițială extinsă de aproximativ 1300 cuvinte**, fiecare dintre acestea fiind însoțit de un scurt pasaj în care apare pentru a se putea contextualiza ușor; cifra estimată include și repetițiile, care vor fi eliminate în faza următoare;
- în urma identificării acestor concepte, s-au ales câteva concepte considerate prioritare: *cunoștință/conștiință, a ispiți, înalt, trezie, a via* care au fost analizate din punctul de vedere al traseului lor istoric, etimologic, marcându-se interesul pe care îl prezintă în funcție de obiectivele proiectului MCVRO; analiza detaliată a unui concept acoperă 3-4 pagini; extrase din aceste analize vor fi oferite ca răspuns în cadrul căutării pe bază de cuvânt în aplicația informatică;

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)

- astfel, apreciem că rezultatul preconizat pentru această activitate a fost realizat și chiar depășit prin numărul mare de concepte cuprinse în lista inițială. Va fi ușor ca, în următoarea etapă, lista să se reducă la cele mai relevante concepte.

Rezultatul preconizat în Planul de realizare a proiectului a fost obținut: **Listă 1A concepte – listă extinsă concepte**

Managementul proiectului. Activitatea de management al proiectului durează pe tot parcursul proiectului, inclusiv în prima etapă. Activitățile realizate au fost:

- realizarea detaliată a planului etapei următoare. Analizând problemele etapei curente s-a trecut la elaborarea planului pentru etapa următoare, a sarcinilor etapei următoare, respectiv, ianuarie – mai 2015;
- referitor la obiectivul „Elaborarea documentelor pentru raportare” a fost elaborat un raport de etapă depus în mapa proiectului și s-a pregătit raportarea de etapă către UEFISCDI;
- s-a depus atât raportarea financiară, sinteza, cât și documentul de avizare internă la UEFISCDI.

II. Definirea specificațiilor aplicației – V1A

Această direcție de activitate a inclus realizarea primei versiuni (V) a specificațiilor aplicației informatice prevăzute în proiect. Activitatea s-a realizat, în colaborare, de către echipa CO-UBB, P1-CITST și P2-BCU. În cadrul acestei activități s-au urmărit și s-au realizat următoarele obiective:

- structurarea meniului, instrumente de lucru, resurse disponibile, suport tehnic etc.;
- realizarea primei versiuni de specificații;
- modalitatea de valorificare a resurselor digitizate (scanate și prelucrate OCR), modul de afișare, racordarea la practicile bibliotecilor la nivel internațional etc.

Rezultatul preconizat în Planul de realizare a proiectului a fost obținut: **Specificații V1A.**

Suplimentar față de Planul de realizare a proiectului, pentru a asigura bunul mers al implementării, s-a realizat o listă a termenilor-cheie care sunt utilizați pe parcursul proiectului și s-au definit acești termeni în vederea eficientizării acțiunilor din cadrul proiectului și a unei mai bune integrări a cunoștințelor vizate. Acest registru terminologic pe care se construiește întreaga viziune a proiectului cuprinde următorii termeni: *corpus, concept, cultură, arhivă, scriere, carte, digitalizare, carte veche românească, manuscris, corelație, informație, accesibilizare, progres, cunoaștere, conservare, patrimoniu, interdisciplinar, comunicare, indexare.*

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)

PARTNERSHIPS Program PCCA 2013 Call

Expertise domain: 9. Socio-economic and humanistic systems
- 9.5. Material/non-material patrimony, cultural tourism;
creative industries

Project Registration Code: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract no. 311/2014

Program PARTENERIATE – PCCA – Competiția 2013

Domeniu de expertiză: 9. Cercetare socio-economică și umanistă - 9.5. Patrimoniul material/nonmaterial, turismul cultural; industriile creative

Cod depunere proiect: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract nr. 311/2014

Analiza rezultatelor și diseminarea acestora

1. Analizarea modului de desfășurare a activităților în timpul etapei 1 de implementare, în cadrul unei ședințe între parteneri.
2. Realizarea raportului de cercetare pentru etapa 1 – pe lângă această sinteză, la biblioteca Facultății de Teologie ortodoxă și la sediul BCU se va depune un raport extins al cercetării realizate în cadrul primei etape.

Concluzii

Analiza modului de desfășurare a activităților prevăzute pentru etapa 1 de implementare, precum și rezultatele obținute ne determină să concluzionăm că această primă etapă s-a desfășurat și s-a finalizat cu succes, iar obiectivele propuse în Planul de realizare au fost atinse și chiar depășite în anumite privințe.

Modul în care s-au desfășurat activitățile din etapa 1 are ca efecte principale:

- fixarea elementelor constitutive ale întregului proiect prin demararea principalelor activități;
- planificarea realistă a etapei 2 (ianuarie – mai 2015);
- crearea premiselor unor colaborări viitoare între parteneri.

În concluzie, putem spune că etapa 1 s-a finalizat cu succes și că sunt îndeplinite condițiile pentru asigurarea unui nivel similar de performanță în etapele următoare ale proiectului.

Cluj-Napoca,
11 decembrie 2014

Director proiect,
Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă

Identificarea și corelarea conceptelor din manuscrise și cărți vechi românești, cu ajutorul unei aplicații informatice, în vederea dinamizării sociale prin valorificarea producției culturale (MCVRO)

PARTNERSHIPS Program PCCA 2013 Call

Expertise domain: 9. Socio-economic and humanistic systems
- 9.5. Material/non-material patrimony, cultural tourism;
creative industries

Project Registration Code: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract no. 311/2014

Program PARTENERIATE – PCCA – Competiția 2013

Domeniu de expertiză: 9. Cercetare socio-economică și umanistă - 9.5. Patrimoniul material/nonmaterial, turismul cultural; industriile creative

Cod depunere proiect: PN-II-PT-PCCA-2013-4-2062

Contract nr. 311/2014